

Pořizování, správa a administrace přístupu k EIZ

Romana Applová
Jakub Skoček

Open Access

Podpora

- Díky úspěšnému jednání se sekci IV MŠMT je možné podpořit platby v projektu SCOAP3 z financí CzechELib
- Výše podpory - shodná jako ostatní EIZ, tj. 50 %

Platby na další tříleté období SCOAP3 (2020-2022)

- Rozdělení plateb mezi jednotlivé instituce v ČR
 - V návaznosti na postup v předchozích letech
 - Navrženou Metodiku bude projednávat Odborná rada na odpoledním setkání

Díky typu financování v r. 2021 (SR)

- Možné sjednat konsorcium pro čistě Open Access
- Předpokládaná výše podpory: standardní, tj. 50 %

Předběžné tržní konzultace s vydavatelem Springer Nature - konsorcium pro OA publikování:

- BioMed Central
- Nature Communications a Scientific Reports (OA časopisy NRG)
- SpringerOpen

Nastavení konsorcia:

- Vytipování hlavních členů konsorcia - podle publikační činnosti institucí (porovnání dat z RIV a WoS s daty vydavatele)
- Aktuálně CzechELib interně řeší možné finanční toky a smluvní uspořádání

Nominace v r. 2020, pokračování konsorcií

Nejistota ohledně finančních toků ve 2021

Konsorcia končící ve 2020 - plánován proces obnovy

- Taylor & Francis (bude-li dost zájemců), smlouva jen do konce 2020
- InCites a SciVal (jednoroční smlouvy)

Stávající konsorcia s opcí

- Sestavován interní harmonogram pro event. vypovídání smluv / nepotvrzení opce
- V případě hrozícího výpadku financování na 2021 bude aplikován krizový scénář (výpovědi smluv)

Zcela nové nominace

- Doporučujeme zdrženlivost

Info - další služby

CzechELib plánuje využití IP Registry

<https://theipregistry.org/>

- Centrální evidence IP rozsahů
- Automatické kontroly možných překryvů IP rozsahů
- Automatické nahlášení změn vydavatelům (vydavatelé si ručně nebo přes API stáhnou změny)

Obchodní model

- Platí vydavatelé, pro knihovny a konsorcia je využití zdarma

Předpokládané workflow

- CzechELib bude centrálně zapisovat event. změny IP rozsahů do IP registry
- Instituce by měla mít možnost “read-only” přístupu - pro kontrolu nastavení (ale ne nastavovat)

Aktuální stav

- Podařilo se namapovat všechny instituce v CzechELib oproti již existujícímu seznamu v IP Registry (tj. všechny už tam byly dávno zavedeny)
- Další předpokládané kroky:
 - nastavení organizací s hierarchií (AV ČR, větší univerzity)
 - kontroly IP rozsahů v IP Registry

Děkujeme za spolupráci při poskytnutí kontaktních e-mailů pro vydavatele

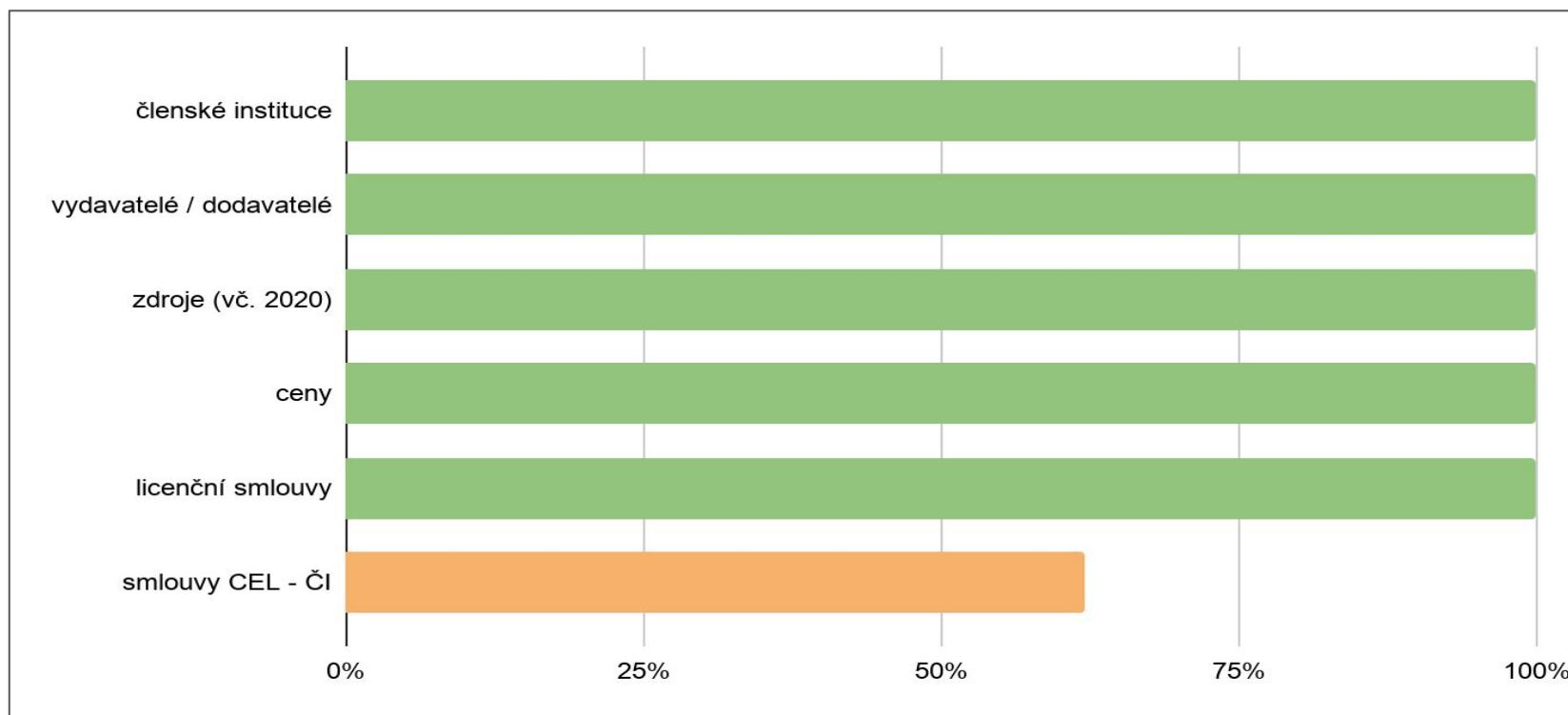
- **Kontaktem nemusí být pověřená osoba pro CzechELib**
- **Můžete též využít společný mailbox resp. zřídit alias např. typu `czechelib@xxxxx.cz`, `knihovna@xxxxx.cz`, `eiz@xxxxx.cz` apod.**
- **Primárním cílem je zajištění operativní komunikace např. řešení případů hromadného stahování, technických problémů, nenadálých odstávek apod.**
- **Dodavatelům dáváme tyto kontakty na vyžádání s tím, že jsou určeny pro komunikaci ohledně EIZ, které pro CzechELib zajišťují, a s žádostí, aby uváděli CzechELib v kopii, avšak nemůžeme garantovat, zda vždy tato pravidla budou schopni dodržet**

Příprava komunikační strategie 2020:

- **Vzájemná komunikace**
- **Jedním z očekávaných přínosů realizace projektu je dle Charty zvýšení povědomí o využívání EIZ**
- **Propagace EIZ vůči koncovým uživatelům (tj. podpora členských institucí v propagaci EIZ dovnitř jejich instituce např. formou sdílení dobré praxe)**
- **Další tipy na info@czechelib.cz**

ERMS - aktuální stav

- postup plnění daty:

- Konsorcium CzechELib** - slouží pro ukládání smluv mezi členskými institucemi a CzechELibem (Smlouva o centralizovaném zadávání, SZZ)

“CELUS” - software pro vyhodnocování uživatelských statistik

- **Veřejná zakázka**

- Dodavatel Big Dig Data s. r. o. (Praha)

- **Open source**

- Zdrojové kódy na GitHub
- Licence - MIT License

- **Klíčové milníky**

- Analýza: 4 týdny, datum akceptace: 1. 7. 2019 (zpoždění kvůli nastavení prerekvizit na straně NTK)
- Implementace
 - do testu: 6 týdnů
 - do produkce: 4 týdny
 - obě podfáze akceptovány 31. 8. 2019
- Testovací fáze: 3 měsíce (na žádost CzechELib prodloužena z 30. 11. 2019 do 30. 1. 2020, aby bylo možno otestovat co nejvíce možných platforem - tj. vč. ročních statistik z nových EIZ z vlny 2019+)

● Cíl

- Systém, ve kterém budou agregovány statistiky pro všechny EIZ a instituce v rámci konsorcií
- Možnost přidávat institucionální statistiky (EIZ mimo konsorcia)
- Maximalizovat strojové zpracování

● Požadavky (stručný souhrn z výzvy k VZ)

- Založeno na jazyku Python
- Stahování SUSHI pro COUNTER-compliant poskytovatele
- Možnost definovat vlastní report & nahrávání dat pro non-COUNTER EIZ

● Výsledek

- Jeden ze čtyř existujících fungujících systémů pro konsorciální statistiky na světě (UK/JISC - JUSP, FR/Couperin - EZParse, CZ/CzechELib - CELUS + komerční RedLink); projekt CC-PLUS stále ve vývoji

Napojení na další systémy

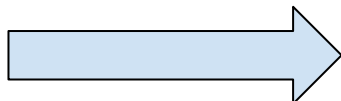
ERMS

Česká akademická federace
identit EduID.cz

Autorizace - role (a oprávnění)

Instituce

Platformy

CELUS

Autentizace - Shibboleth

COUNTER a non-COUNTER reporty

- **COUNTER**

- Zaměření na COP5 (rozhodnutí CzechELib)
- COP4 také zpracováván, ale žádný další vývoj nebo rozšíření nepožadovány (COP4 bude brzy “odstaven”)

- **COP5**

- Stahují se pouze **plné reporty (full reports)**: TR, DR, PR
- Umožňuje excelentní flexibilitu a možnosti filtrování
- Vybrané standardní podreporty (TR_J1, DR_D1, ...) jsou také nabízeny, ale jsou vytvořeny přímo v systému

- **non-COUNTER**

- Možnost definovat vlastní strukturu reportů (se speciálními metrikami)
- Nahrání dat s těmito metrikami ve formátu CSV
- CzechELib bude pro konsorcium nahrávat jednou ročně (za předchozí kalendářní rok)

- **Platformy s vlastními reporty:**

- Bisnode, Brepolis, C.H.Beck, InCites, Knovel, Micromedex, Naxos, Reaxys, SciFinder, SciFinder-N, SciVal, UpToDate

Definice “Zájmu” a “Odmítnutého zájmu”

- **Pro kompaktní zobrazení a pro event. finanční kalkulace**
- **Typy zájmu (a odmítnutého zájmu)**
 - Které reporty (metriky) mají být brány v úvahu při výpočtu zájmu - zabránění míchání “hrušek s jablky”
 - Základy definovány v “Metodice vyhodnocování statistik” (vytvořena ve spolupráci s pracovní skupinou AKVŠ)
 - Tři typy:
 - full-text
 - search
 - other
 - Obecně
 - plnotextové platformy uvažují pouze typ využití “full-text” (žádné “investigations”, “searches”, atd.)
 - citační/abstraktové databáze uvažují pouze typ “search”
 - V některých případech mají platformy nastaveny oba typy metrik (full-text i search), typicky agregátoři kombinující abstraktové i plnotextové databáze

Definice “Zájmu” a “Odmítnutého zájmu”

- **COP4 vs COP5**

- když jsou k dispozici obě verze COUNTER pro daný měsíc, vyšší verze má přednost (zabránění duplikování hodnot)

- **Také námi definované reporty (non-COUNTER) mohou mít metriky, které se nezapočítávají do “zájmu”**

- **Konsorciální administrátor může snadno nastavit SUSHI linky / nahrát data pro jednotlivé členy**
 - Extrémně efektivní:
 - 90 % času zabere nastavením prvního SUSHI linku pro daného poskytovatele, zbylé instituce nastaveny v zanedbatelném čase
 - momentálně nastaveno 784 SUSHI linků
- **Zatím největší překážky**
 - Neschopnost některých poskytovatelů nastavit práva pro správce konsorcia (možnost stahovat jednoduše statistiky jednotlivých institucí)
 - Nutnost nastavit další povolený IP rozsah pro stahování statistik
 - Vracení špatných chybových hlášek
- **Od jara 2020 bude CzechELib dodávat statistiky **výhradně** přes tento systém**

- Srovnání institucí na platformě (anonymizované)
- Nejčtenější/nejvíce odmítnuté přístupy k titulům na úrovni instituce atd.
- U platforem, kde jsou kromě e-časopisů i e-knihy, má instituce automaticky také statistiky k e-knihám (byť nejsou přes CzechELib předpláceny) a obráceně
 - Elsevier ScienceDirect, Wiley Online Library, SpringerLink, ACS, RSC, Thieme ...
- Členové mají možnost nastavit SUSHI link a označit “mimo konsorcium”
 - NTK a VŠCHT již nastavily maximum toho, co bylo možné
 - CzechELib může asistovat při nastavování (rozhodně **doporučujeme** - kontaktujte nás), obzvláště u nových platforem je testování a nastavení prvního SUSHI linku netriviální

Platformy s funkčním COP4 a/nebo COP5

- **ACM Digital Library**
- **ACS**
- **AlexanderStreet**
- **Allen Press** (single inst)
- **AMA**
- **AMS**
- **ASCE Library** (single inst)
- **ASME** (single inst)
- **BioOne**
- **CUP**
- **DeGruyter**
- **Emerald Insight**
 - čekáme na konsorc. admin
- **GeoScienceWorld**
- **ICE Virtual Library** (single inst)
- **IEEE Xplore Digital Library**
- **IET Digital Library** (single inst)
- **IOPscience**
- **(J-STAGE)** (single inst)
 - problémy s certifikátem na serveru vyd.
- **JSTOR**
- **MathSciNet**
- **Nature.com**
- **NEJM**
- **NRC Research Press** (single inst)
- **OECD iLibrary**
- **OSA** (single inst)
- **OUP**
- **Ovid**
- **ProQuest**
- **ProQuest Ebook Central** (individual SUSHIs)
- **RSC**
- **Sage**
- **ScienceDirect**
- **Scitation**
- **Scopus**
- **SpringerLink**
- **Taylor & Francis Online**
- **Taylor and Francis ebooks** (single inst)
 - nutno povolit IP range NTK
- **Thieme**
- **Web Of Science**
- **Wiley Online Library**

(single inst) = SUSHI funguje, ale testováno jen s
institucionálním účtem

Stav ke konci r. 2019 - Složitá diskuse s HighWire (AAAS,
AACR) ohledně konsorc. admin

Shrnutí - očekávané “FAQ”

- **Kde systém najdu?**

- <https://stats.czechelib.cz/>
- Více informací na webu CEL: <https://www.czechelib.cz/cs/341-statisticky-system-celus>

- **Kdo se do něj dostane (autorizace)?**

- Osoba, která je v ERMS přiřazena nějaké instituci
 - Má-li roli správce, může editovat SUSHI (vlastní instituce, odemčené)
 - Nemá-li roli správce, může zobrazovat statistiky

- **Co uvidím?**

- Plná data jen pro svoji instituci
- Ve srovnání jsou ostatní instituce anonymizovány

- **Máme nějaké EIZ mimo CzechELib, můžeme stahovat statistiky přes Celus?**

- Ano, pokud platforma umí SUSHI, můžete nastavit link i pro ni
- Pokud neumí, můžete v definovaném formátu vkládat statistiky v průběhu uploadu

<https://stats.czechelib.cz/>

Pohled administrátora instituce (KNAV)

Děkujeme za pozornost!

- **Kontakty**

Romana Applová, tajemnice CzechELib a ředitelka NTK

romana.applova@czechelib.cz

Jakub Skoček, Licenční a administrativní jednotka CzechELib

jakub.skocek@czechelib.cz

- **Národní technická knihovna**

Technická 6/2710, 160 80, Praha 6, Česká republika

info@czechelib.cz, www.czechelib.cz